Uhelňáček

1/2 | 2025

Z obsahu:

- Co se děje v obci | str. 3 a 4
- Větrné elektrárny za humny | str. 5
- Hasiči informují | str. 7
- Vznik naší obce | str. 10

SLOVO STAROSTY

Zdravím Vás všechny v novém formátu našich obecních novin „Uhelňáček“. Během mého působení na úřadě vzhled Uhelňáčku měníme potřetí. Důvodů ke změně je hned několik. Prvním důvodem je, že si letos připomínáme půlkulaté výročí – 735 let od první zmínky naší obce, a proto si myslím, že naše obecní noviny si potřebují obléct nový kabát. Dále chceme, aby nový formát Uhelňáčku přinesl nejen více informací, co se děje v Uhelné a v jejím okolí, ale také více fotek. Ne každý má sociální sítě, kde se fotky z nejrůznějších akcí v Uhelné objevují. Poslední důvod je čistě ekonomický. Pevně věřím, že nový formát Uhelňáčku se Vám bude líbit.

Jak jsem již psal výše, letos si připomínáme 735 let naší obce. Letošní jubilejní rok jsme otevřeli lednovými plesy. Následoval maškarní ples pro děti, nebo první ročník rybářských závodů „Pelnářská Těžba 28“. Více informací o těchto akcích se dočtete uvnitř Uhelňáčku. Vrcholem letošních oslav by měl být Den obce Uhelná, který se proběhne 19. 7. 2025. Dále jako připomínku se v letošních číslech podíváme podrobněji na historii naší obce a jejích místních částí. A co bych popřál naší obci k tomuto výročí? Ať Vás osud zavane v životě kamkoliv, do jiného města, státu či světadílu, někde jste začínali. Někteří zde našli domov, mnozí se zde narodili. Každý v Uhelné prožil nejrůznější situace – ať ty dobré či ty zlé. Co dělá obec obcí jsme my, obyvatelé Uhelné a přilehlých místních částí. Přál bych tedy naší obci, aby byla místem, kde se my, lidé, budeme cítit doma, kde nebude chybět vzájemná úcta a důvěra. Místem, kam se budeme s pokorou a láskou vracet. Věřím, že společnými silami se nám podaří realizovat nové dobré věci a posouvat naši obec dál. Ještě jednou přeji všem úspěšně a kvalitně prožité a strávené roky v této krásné obci na úpatí Rychlebských hor.

Přeji Vám krásné jarní dny plné pohody a slunka.

Zdeněk Hořava, starosta obce

UPOZORNĚNÍ

Čas od času se v parku, v lese, na poli nebo kdekoliv jinde objeví odpad. Nerozumíme tomu. Komunální odpad si občan může dát do popelnice, separovaný do pytle a objemný zas jednou za půl roku přiveze k obci. Přitom se najdou tací, kteří igelitky s komunálem odloží k parku nebo střešní krytinu do lesa a čakají, že odpad sám zmizí. Nezmizí! Proto apeluju na všechny, aby udržovali naši obec čistou. Když budete mít odpad se kterým si nebudete vědět rady zavolejte na úřad a najdeme řešení.

POVODNĚ 2024

Na podzim proběhlo místní šetření v Horním Fořtě, kde jsme řešili protipovodňové opatření. Narazili jsme na nevoli majitelů jednoho z pozemků. Majitel pozemku v naší obci snad nikdy ani nebyl. Proto jsem podal žádost o bezúplatný převod jiného pozemku patřící státu, abychom mohli protipovodňová opatření posunout dál.

Často se ptáte, jak to vypadá s čištěním potoka, kde po povodních zůstala spousta kamení. Dle informací povodí Odry náš Lánský potok patří až do druhé etapy méně zasažených vodních toků. Čistit se tak bude nejdříve na podzim nebo na jaře příštího roku.

V lednu tohoto roku byly poskytnuty finanční prostředky na pomoc postiženým domácnostem ze Státního fondu životního prostředí.

Po povodních jsme získali 66 000,- Kč z Nadace Agrofert na vybavení JSDH. Dále jsme získali již zmíněných 184 130,- Kč z Nadace Via na pomoc po povodni 2024.

Zdeněk Hořava

ZÁPISKY ZE ZASTUPITELSTVA OBCE

Na 15. veřejném zasedání dne 30.1.2025 zastupitelstvo obce schválilo:

- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo podání žádosti o dotaci z rozpočtu Olomouckého kraje ve výši 41000,- Kč pro zkvalitnění materiální základny JSDH obce v r. 2025. Pokud zastupitelstvo Olomouckého kraje žádost podpoří, bude zakoupen AED defibrilátor, který bude sloužit k záchraně života.
- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo podání žádosti o dotaci do Programu obnovy venkova Olomouckého kraje 2025 na akci „Chodník u hřiště, Uhelná“ . Pokud bude žádost podpořena zastupitelstvem OK, chodník bude vybudován mezi chodníkem u komunikace I/60 a pergole na hřišti. Chodník bude sloužit k tomu, aby návštěvníci kulturních i soukromích akcí pořádaných na hřišti se nebrodili v trávě.
- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo podání žádosti o dotaci z dotačního titulu 15_01_03_Podpora nákupu a realizace samoobslužných multifunkčních SMART boxů na pořízení samoobslužného multifunkčního SMART boxu do obce Uhelná. Jedná se o box podobný Zásilkovně, nebo Alza boxům s rozdílem, že tento box může sloužit i jako úschovna věcí, kterou si může vyzvednout jiný občan. Tento box byl jeden z výstupů auditu Familly Friendly.
- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo výsledek výběrového řízení na akci „ Obecní úřad Uhelná – WC pro ženy, WC pro muže a úklidová místnost“. Rekonstrukce sociálního zařízení na OÚ probíhá v současné době firmou Zetos s.r.o.
- Zastupitelstvo obce Uhelná schvaluje OZV o stanovení obecního systému odpadového hospodářství.

Na 16. veřejném zasedání dne 16.4.2025 zastupitelstvo obce schválilo:

- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo Zprávu o hospodaření obce k 31. 12. 2024.
- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo zprávu o činnosti OLH Ing. Jehličky a výsledek hospodaření v Lesích obce Uhelná za rok 2024.
- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo účetní Přerušení provozu Mateřské školy, PO v roce 2025 následovně:
  2.5.2025 – 1 den pátek po svátku 1.5.
  9.5.2025 – 1 den pátek po svátku 8.5.
  V tyto dny je předpoklad malého počtu dětí
  21.7. – 31.8.2025 – zavřena MŠ
  27. 10. 2025 – 1 den před svátkem
  28.10. 22. 12. 2025 – 4.1.2026 – vánoční prázdniny, otevřeno od pondělí 5.1.2026
- Zastupitelstvo obce Uhelná vyjádřilo souhlas se záměrem transformace svazku obcí Sdružení měst a obcí Jesenicka, IČ: 48427870, se sídlem Lipová-lázně 396, 790 61 Lipová-lázně, na společenství obcí.
- Zastupitelstvo obce Uhelná bere na vědomí smlouvu mezi Obcí Uhelná a Nadací Via o poskytnutí nadačního příspěvku z veřejné sbírky „ Pomoc po povodních 2024 – Pro celé Jesenicko“ ve výši 184 130,- Kč. Část peněz bude použita na opravu oplocení na jímání vody a část na vybavení jednotky SDH.

Zdeněk Hořava

ÚŘEDNÍ HODINY OÚ

Pondělí 7:30 - 11:30 13:00 - 16:45
Středa 7:30 - 11:30 13:00 - 16:45

Mimo uvedené hodiny lze sjednat schůzku na tel. 584 433 022

CO SE DĚJE V OBCI A NA ÚŘADĚ

- Od 1. 1. 2025 převzala firma Marius Pedersen a. s. svoz komunálního a separovaného odpadu. Jak už to bývá, žádný začátek se neobejde bez problémů, které je potřeba řešit a vyřešit ke spokojenosti všech. Proto Vám chci poděkovat za vaši trpělivost. Pokud zůstanu ještě u odpadů, tak v současné době pomaličku budujeme „Re-use centrum neboli sběrné místo“ u obecního úřadu, kde se bude svážet veškerý separovaný odpad, včetně objemného odpadu či elektroniky. S tímto je spojena také žádost o dotaci na projekt „Obec bez zbytečného odpadu“, jejíž podání schválilo na podzim loňského roku zastupitelstvo obce. V minulých dnech přišla informace, že naše žádost byla podpořena. Jen připomenu, že v rámci tohoto projektu pořídíme kontejnery na odpad, váhu, agregát a vratné nádobí na kulturní akce.

- V lednu jsme podali žádost o dotaci na opravu Obecního klubu, kde chceme vyměnit střešní krytinu klubu, rekonstruovat sociální zařízení a opravit místnosti v klubu. Mám velkou radost, že podle předběžných informací i tato žádost byla podpořena. Pevně věřím, že oprava klubu proběhne ještě v letošním roce.

- Dále jsme podali žádost na opravu komunikace na Červený Důl z dotačního programu Živle 1, který řeší technickou infrastrukturu (sítě, mosty, cesty apod.) postiženou povodněmi ze září 2024.

- V rámci opatření auditu Family friendly jsme instalovali lavičky a odpočívací zóny na spodní cestě okolo Pelnáře do Vlčic a dále na cestě okolo spodní vodárny.

- V následujících týdnech bude na návsi instalovaná elektronická úřední deska, kterou budeme mít na zkoušku v pronájmu.

- V rámci digitalizace úřadu jsme zavedli pro zastupitelstvo elektronickou správu materiálů pro práci a rozhodování zastupitelstva.

- V posledních třech letech jsme nechali udělat elektronické pasporty – komunikací, veřejného osvětlení, či pasport hřbitova. Vše zmíněné včetně územního plánu, katastrální mapy či sítí můžete najít na stránkách obce prostřednictvím systému WEGAS. Tyto mapové podklady Vám pak mohou sloužit k rozhodnutí při budování nejrůznějších staveb na vaší zahradě apod.

- Podařilo se nám získat nadační příspěvek z Nadace partnerství na realizaci projektu Péče o mladé stromy v obci Uhelná. V minulosti jsme ze SFŽP několikrát dostali dotaci na výsadbu stromků jak uvnitř obce, tak mimo ni. Avšak tehdy autoři dotačního titulu tak trochu zapomněli na následnou péči o tyto stromky. Díky tomuto příspěvku ve výši 68 tis. Kč bude o stromky odborně postaráno.

- S velkou úlevou můžeme říci, že v lednu letošního roku vešla v platnost 1. změna územního plánu, kterou jsme řešili od roku 2017. K původním pár změnám přibylo hned několik dalších.

- Jedním s velkých témat byl rozvoz jídel občanům. Toto téma se začalo řešit už na workshopu Family friendly. Zásadním problémem, aby se mohla navýšit kapacita obědů, byla modernizace kuchyně. Na projektu modernizace kuchyně MŠ Uhelná pracuje od zimy firma Gastro Mach s. r. o. z Jeseníku. Pokud zůstaneme u MŠ, tak v současné době řešíme studii venkovní učebny, jež by mohla vzniknout ze skladu, který je se zahradou MŠ úzce spojený.

- V letošním roce jsme opět nabrali tři pracovníky z úřadu práce.

- Od 12. května probíhá rekonstrukce mostu u Pohančeníků. Objízdná trasa je kolem spodní vodárny. Více informací na zadní straně tohoto čísla.

Zdeněk Hořava

Od 1.4.2025 došlo ke změně otvírací doby prodejny COOP KONZUM

Pondělí	**7:00 - 17:00**
Úterý	**7:00 - 17:00**
Středa	**7:00 - 17:00**
Čtvrtek	**7:00 - 17:00**
Pátek	**7:00 - 17:00**
Sobota	**8:00 - 10:00**
Neděle	**Zavřeno**

PŘIPOMÍNÁME

Z důvodu dodržování limitů odběru povrchové i podzemní vody, které jsou stanoveny jak ročně, ale především měsíčně, Vás všechny žádáme o nahlášení napouštění bazénu na podatelnu Obce Uhelná. Je třeba upravit přítok vody do vodárny, nebo v případě potřeby určit pořadí napouštění bazénu.

Biodopad se sváží pouze v termínech daných vývozním kalendářem, proto žádáme, abyste svůj bioodpad chystali vždy těsně před termínem vývozu před svou nemovitost. Neukládejte bioodpad na veřejná prostranství, dle zákona je takto umístěný odpad
považován za založení černé skládky.

VĚTRNÉ ELEKTRÁRNY ZA HUMNY

Vážení a milí spoluobčané,
jistě se někteří z vás dozvěděli o záměru výstavby větrného parku až 10 ks větrných turbín v katastru obcí Bernartice, Kobylá nad Vidnavkou a Velká Kraš. Jedná se o větrné turbíny vysoké 203 až 230 m. Pro vaši představu současná větrná (vyšší) elektrárna v Kraši má 155 m, v Paczkówě jsou ještě nižší. S podivem ovšem zůstává fakt, že vedení a obyvatelé okolních obcí, kterých se plánovaná výstavba bezpodmínečně dotýká, o tomto záměru obcí Bernartice, Kobylá a Velká Kraš společně s pražským investorem až do letošního roku nevěděli. Ještě smutnější je fakt, že o záměru nevěděli ani občané dotčených obcí. V současné době probíhá zpracování posudku vlivu na životní prostředí, tzv. EIA, obce mají povinnost požádat o změnu územního plánu dle požadavků investora. V celém záměru výstavby VTE se jedná o investiční akci za cca 2 miliardy korun. Víte o tom? Kolik z těchto peněz zůstane v kraji? V kraji, kde jediným bohatstvím je klid, ticho a krásná příroda? Jaké to bude mít na nás pozitivní a negativní dopady? Přemýšleli jste o tom? A dal vám někdo relevantní odpovědi?
Vše by bylo v pořádku, a dokonce i já jsem vždy byl nadšený z větrných parků v Německu a Rakousku do doby, než jsem je blíže zkoumal a studoval a dozvěděl jsem se negativní vlivy na život a životní prostředí. Ty jsou tak zásadní, že snad neexistuje vyčíslitelná cena, za jakou by mohli investoři vykoupit souhlas obyvatel s touto stavbou. Vzhledem k tomu, že tak velký a rozsáhlý větrný park co do počtu, výšky a výkonu elektráren v ČR neexistuje, nedoložil investor všechny relevantních fakta a studie vlivu na životní prostředí. Od novinek a pokroku očekávám jenom a jen samé výhody, pozitivní vliv na životní prostředí a samozřejmě levnější ceny. Pravděpodobně se někde stala "systémová" chyba, kdy se zavedením energetické novinky elektřina lidem zdraží, zvýší se riziko stability a bezpečnosti el. sítě… pak se nejedná o novinku a lepší technologii, ale naopak o zpátečnickou technologii, která je prosazena jen díky obrovským dotacím, bez nichž by pro investora nebyla rentabilní.
Tak zvažte výhody vs. nevýhody větrných elektráren, které chtějí instalovat v našem kraji.
Na všechna zmíněná negativa existuje řada vědeckých studií. Ve světě dochází dokonce k ukončení činnosti větrných parků z důvodu nerentabilnosti a velmi negativního vlivu na životní prostředí. Chci vás tímto stručně informovat o záměru, který má dosah na celý náš region, ne pouze zmíněné obce a v podstatě se jedna o velmi špatně vratný až nevratný proces. Informujte se, ověřujte si zmíněné informace a v případě zájmu můžeme otevřít diskuzi v naší obci, přijďte 12.5. v 17:30 hod do KD Kobylá, kde se dozvíte více. Není totiž vyloučeno, že podobnou situaci bychom mohli za pár měsíců řešit i tady u nás.

Petr Bulguris

Výhody:
- přínos peněz do kasy obcí Bernartice, Kobylá nad Vidnavkou a Velká Kraš cca 500 tisíc Kč/rok/turbínu
… o dalších nevím

Nevýhody:
- škodlivý infrazvuk
- zdravotní problémy tzv. vibroakustické onemocnění, způsobené kombinací neustálého působení slyšitelného hluku, infrazvuku, vizuální narušení krajiny (stroboskopický efekt, aj.)
- snížená úrodnost půdy, vysušování půdy
- uvolňování jemných karcinogenních částic z lopatek (Bisfenol A-tvoří značnou část epoxidových pryskyřic, kterými jsou potaženy lopatky větrných elektráren), degradace vlivem počasí a šíření nanočástic po krajině na vzdálenost desítek kilometrů
- úbytek ptáků, což samozřejmě bude mít vliv na přemnožení jiného živočišného druhu (hlodavců)
- snížení ceny nemovitosti o 30-50%
-úbytek obyvatel, kdy noví mladí nepřijdou, někteří stávající se odstěhují, obec ztratí na příspěvcích za obyvatele
-negativní vliv na turismus a zdejší drobné podnikatele

OBECNÍ PLES

Letošní 8. ročník Obecního plesu byl opravdu vydařený. Každý rok sice ples doprovází drobné komplikace, jako např. v r. 2023, kdy nám na poslední chvíli odřekla kapela svou účast. Letos to byl zase fotograf, který se v den pořádání plesu omluvil, že se akce nezúčastní. Jsou to však věci, jež se dají vyřešit, obzvláště když pomoc přijde z řad občanů. Proto bych zde chtěl poděkovat Radce Todoranové, která díky svým kontaktům zajistila šikovného fotografa až z Náchoda. Tímto také děkuji panu fotografovi za velmi vydařené fotky. K obecnímu plesu již neodmyslitelně patří Jiří Petřkovský a jeho tým, který se stará o bar a o to, aby hosté měli něco dobrého do žaludku a něco dobrého, čím to spláchnout. Ples plesem však dělá kapela. Letos mé pozvání přijala kapela z Prahy s názvem CAROLINE BAND, která při prvních tónech zvedla téměř všechny ze židle. Samozřejmě nesmím zapomenout ani na výzdobu, o tu se již tradičně postarala Daniela Palátová, za což jí patří také mé velké poděkování. Troufnu si říci, že každý rok výzdobu plesu posune o kus dál. Vloni svítící tanečnice, letos tekoucí šampaňské na žebřinách – nemá to chybu. K plesu také patří tombola. Letos byli sponzoři obzvláště štědří, a za to jim patří mé velké poděkování. Hlavní cenou letos byl týdenní pobyt ve slovenských Tatrách. A kam se podíváme příští rok? Neprozradím. Chtěl bych také poděkovat Ivě Grajové a Veronice Konyarikové, které letos na sebe vzaly opět nejméně oblíbenou funkci šatnáře. Za to jim patří ještě jednou mé velké DÍKY. Další nevděčnou funkcí je pokladník u vstupného, kterou přijala i letos p. Pavlína Galová, jež si letos vzala na pomoc znovu p. Hanu Tkáčovou. I jim patří ještě jednou mé velké DÍKY. A také nesmím zapomenout na pracovníky obecního úřadu, kteří se podíleli na přípravě sálu a balení sponzorských darů. Děkuji. Příští rok nás čeká již 9. ročník Obecního plesu, tentokrát připadá na 31. 1. 2026. Tentokrát se vám představí kapela BT NOVA z Krnova, kterou si můžete pamatovat z obecního dne z roku 2024. Těšíme se opět na úžasnou atmosféru.

Zdeněk Hořava

STP Javorník informuje své členy

Na výroční členské schůzi byl odsouhlasený zájezd, který se bude konat 5. září – Náměšť na Hané a něco dalšího k tomu ještě vymyslíme. Podrobnosti se včas dozvíte. Naše organizace ke konci dubna 2025 má celkem 82 členů. Výbor STP se schází pravidelně každé první pondělí od 13:30 hodin v SOUDU – turistickém centru, pokud máte nějaké připomínky, dotazy, můžete přijít…

26. dubna ocenění převzali naši jubilanti, mezi které patří B. Grajová, A. Koberová,

J. Kopecký, M. Lindnerová, M. Nováková, E. Pretchová, V. Mojžíšová, M. Vávra, P. Závora. K Vašemu významnému životnímu jubileu vám všem upřímně blahopřejeme a přejeme Vám do dalších let pevné zdraví, štěstí, pohodu a spokojenost ve vašem osobním životě.

Michal Zajonc

Pozvánka pro členy MO STP Javorník

Místní organizace Svazu tělesně postižených ČR v Javorníku oznamuje všem svým členům, že v sobotu 21. června od 14:00 hod. se koná SPORTOVNÍ ODPOLEDNE.

Kulturní program proběhne v zahradě domu Karla Ditterse z Dittersdorfu.

Srdečně Vás, všechny členy, zve výbor Místní organizace STP v Javorníku.

HASIČI INFORMUJÍ

Nový rok začal pro hasiče velmi brzy, hned 10 minut po půlnoci 1.1.2025 byl vyhlášen požární poplach, jelikož chytla popelnice v blízkosti domu od petardy. To nebyl bohužel poslední výjezd v ten den. Další se uskutečnil ve 12:22 kdy vítr odnesl střechu na bytovce ve Fořtu. Naštěstí se tyto stavy umoudřily a tak se mohl sbor dále věnovat organizaci a příprav Hasičského plesu. Ten se uskutečnil 18.1, kde nám hrála kapela Groove Harmony. Celkový průběh plesu byl velice vydařený dokonce se povedlo členům z jednotky připravit půlnoční překvapení v podobě tance. Tanec byl velmi povedený a v publiku vzbudil velký ohlas. Závěr plesu patřil bohaté tombole, kde výtěžek z tomboly přispěl na pomoc jedné hasičce v tíživé životní situaci. Únor byl pro hasiče počátek velkého díla a to celková rekonstrukce hasičárny a její modernizaci. Prvotní bourací práce a přípravy zahájili hasiči sami. Dokonce se již podařilo zprovoznit nový svolávací systém. Který lépe a přehledně informuje hasiče o výjezdu. Zároveň bylo potřeba pokrýt internetovým připojením celou hasičárnu, jelikož v jejich prostorách nebyl ani telefonní signál. Březen se nesl v duchu rekonstrukce a bouracích prací. Zásahů v daném měsíci měli dva, jeden naštěstí planý poplach a druhý požár sazí v komíně, kde jsme museli počkat na pojízdný žebřík od profesionálních hasičů z Jeseníku. Naštěstí vše bylo bez větších škod. V měsíci dubnu se přestalo bourat a začali se plánovat okna, dveře a elektrika. Pomalu a jistě se hasičárna připravuje na předání stavební firmě, která stavbu dokončí a tím tak připraví prostory jednotce k dalším zásahům a lepší připravenosti v případě potřeby. Tento měsíc nás siréna probudila v 0:37 kdy v jednom zdejších domu začala zlobit elektřina. Naštěstí vše dopadlo dobře a závada byla opravena.

Petr Todoran

PELNÁŘSKÁ TĚŽBA 28

Závod Pelnářská Těžba 28 hodin 0.ročník je u konce. Ač předpověď počasí nebyla nejlepší tak nakonec musíme být spokojeni. Rybu sice ochlazení přibrzdilo a nechtěla se intenzivněji krmit ale to už bohužel neumíme ovlivnit. Všichni startující nechali u vody vše a bojovali ze všech sil o každý záběr. V sobotu se závod rozjel dvěma krásnými rybami avšak potom aktivita ryb upadla na minimum. Noc byla klidná i když očekávání byla naprosto jiná. Neděle pak z pohledu aktivity ryb byla nejlepší kdy už sluníčko nabíralo opět na síle. Chytalo se více ale bohužel až na výjimky ryby nebodované. Nejlépe se s nástrahami počasí a svým lovným místem vypořádal Jiří Vondráček na lovném místě č.13 který závod vyhrál a bral i cenu za nejtěžší rybu závodu. Na druhém místě pak skončil Vladimír Novák z lovného místa č.2 a na místě třetím Šimon Fedora z lovného místa č.11. Děkujeme všem kteří se na přípravě a průběh závodu podíleli – rozhodčí, pořadatelé, Obec Uhelná , Hospůdka na Pelnáři a Pavel Galo. Dále obrovské díky patří závodícím kteří byli skvělí a se vším si hravě poradili a nebylo potřeba řešit žádný spor a všichni si to zajisté užili. Velké poděkování patří sponzorům – Laďa Piskacis Obec Uhelná Kolimax a www.jesenickarealitni.cz

Vojtěch Brezniak

Výsledky závodu PELNÁŘSKÁ TĚŽBA 28:
1. Vondráček Jiří 31,6kg
2. Novák Vladimír – 9,08kg
3. Fedora Šimon – 3,73 kg
Nejtěžší ryba závodu – Vondráček Jiří – kapr 12,29 kg
Sektor 1 – Zykmund Ondřej
Sektor 2 – Utěšený Tomáš
Sektor 3 – Ďurina Tomáš
Vítěz tipovací soutěže – Krása Pavel
Snad se nám příští ročník vydaří o chloupek lépe už teď máme pár myšlenek které budeme do závodu přidávat a dělat ho tak zase o kousek lepším pro vás. Budeme se opět těšit pořadatelé ČRS MO Javorník

Červený Důl se snaží držet tradice a když k tomu přispěje i počasí, tak nejdůležitější křesťanské svátky v roce dostávají zcela jinou dimenzi. Podle sestavy je vidět, že je o pokračování v tradici do budoucna postaráno

Radek Ondrášik.

Klutní akce v Uhelné

- 31.5. DEN FOŘŤÁKŮ (skákací hrad, soutěže pro děti)
- 7.6. KÁCENÍ MÁJE NA PELNÁŘI
- 21.6. PELNÁŘSKÝ VODNÍK (rybářské závody pro děti)
- 5.7. KÁCENÍ MÁJE (živá kapela na hřišti)
- 11.7. VÝLET PRO DĚTI DO ZOO PRAHA (rezervace u p. Galové)
- 19.7. DEN OBCE UHELNÁ
- 15.8. VELÉMOVICKÉ HODY

POZOR: Noc Andersenem přesouváme na podzim z důvodu rekonstrukce soc. zařízení

KOMUNITNÍ CENTRUM UHELNÁ: MÍSTO, KDE SE POTKÁVÁ TVOŘIVOST S PŘÁTELSTVÍM

V naší obci Uhelná vznikl před dvěma lety prostor, který má velké srdce – Komunitní centrum Uhelná. Jeho vznik iniciovala skupina nadšených lidí – našich sousedů, kteří věřili, že i v malé komunitě má smysl se pravidelně potkávat, tvořit, sdílet a pomáhat si navzájem. To se potvrdilo při povodni, kdy lidé z Komunitního centra Uhelná pomáhali při povodni – vařili, zakládali sbírky pro obce a pořádali pro děti kulturní program.

"Každý týden se v centru scházíme, abychom společně tvořili. Věnujeme se různým řemeslným technikám, nejvíce ale rezonuje modrotisk – textilní technika, kterou mají lidé velice rádi, a která je základem i pro tvorbu nových krojů Rychlebských hor . Společně navrhujeme vzory, mícháme barvy a vymýšlíme nové způsoby, jak modrotisk využít v současnosti. Pro mnohé z nás se tato pravidelná setkání stala radostnou a inspirující součástí týdne." říká Marie Krajplová, iniciátorka projektu.

Komunitní centrum ale není jen o tvoření – je to i místo setkávání, sdílení příběhů a budování sousedských vztahů. I proto uspořádali už dvě Jednodenní kavárny, které se těšily velkému zájmu. Každá kavárna byla malým svátkem – s domácími dobrotami, voňavou kávou, výstavou našich výrobků a především s příjemnou atmosférou, kde se lidé z Uhelné i okolí mohli sejít, popovídat si a užít si společně strávený čas.

Z malé myšlenky vzniklo místo, které roste s každým dalším setkáním. Komunitní centrum Uhelná je důkazem, že i malé věci mají smysl – a že když se lidé spojí, může i na malém místě vzniknout něco velkého.

Marie Krajplová

CO SE DĚLO VE ŠKOLCE BĚHEM ZIMY?

V únoru jsme se věnovali různým povoláním, některá si děti mohly i prakticky vyzkoušet. Jako například řidiče a dopravní policisty při jízdě na elektrických čtyřkolkách a v autech na projektovém dopravní dni v tělocvičně OÚ. Firma Mobilní hřiště.eu přijela k nám již počtvrté.

V zimním období se děti více dozvěděly o přezimování zvířat a ptáků a jak jim lidé mohou pomoci. Společně jsme vyrobili krmítko a semínkové dobroty pro ptáčky, které pak děti navěsily na stromeček na školné zahradě.

V zimním období se děti více dozvěděly o přezimování zvířat a ptáků a jak jim lidé mohou pomoci. Společně jsme vyrobili krmítko a semínkové dobroty pro ptáčky, které pak děti navěsily na stromeček na školné zahradě.

Dne 21. března jsme odnesli babu Zimici a odemkly zlatým klíčem bránu pro nové Jaro. Těšíme se, že se na školní zahradě budeme starat o 2 vyvýšené záhonky a vypěstujeme si i nějakou zeleninu

Renata Franková

VZNIK UHELNÉ A NOVÝCH VILÉMOVIC

Abychom pochopili vznik naší obce, musíme nahlédnout zpátky až do přelomu 12. a 13. století, kdy populace v Evropě rostla díky novým vynálezům, jako byly např. vodní mlýn nebo pluh. Tyto nové objevy měly za následek migrace obyvatelstva k hledání nových zemědělských a úrodných míst. Již do počátku 13. století spadá první zmínka o Otmuchově. Jestli v té době na Jesenicku byly nějaké obce, to přesně nevíme. Důvodem je mizivé množství pramenů. I samotná kolonizace byla pomalá, a to z důvodu požadavku vratislavského biskupa, aby noví osídlenci odváděli normální desátek. To se změnilo až někdy okolo roku 1237, kdy z historických pramenů lze dopátrat, že se dělo klučení lesa o rozloze 200 lánů v blízkosti Nisy. Příchod německého obyvatelstva výrazně ovlivnil vpád Tatarů v r. 1241, kteří po vyhrané bitvě u Lehnice postavili svůj tábor v otmuchovském kastelánství a zdejší kraj byl vypleněn včetně slovanského obyvatelstva. Až po této smutné události byli němečtí kolonisté přijímáni ve větší míře než doposud, a to především proto, aby doplnili mezery, které tatarským pustošením vznikly.

První listinou týkající se Jesenicka byla smlouva biskupa Tomáše I. s lokátorem Vrocivojem o osazení "biskupského lesa", nad řekou Vlčicí z r. 1248. Rytíř Vrocivoj získal za své věrné služby biskupovi možnost vysázet nad říčkou Vilchicha 40 velkých lánů, tak aby zde byli osídleni Poláci nebo jiní lidé dle německého práva. Zakazoval však osídlení lánů Němci. Smlouva dále hovořila o tom, že nesmí být porušeno právo vsi Popalin, stejně tak nemá být kácením lesa rušen Pribist se svými syny. Pokud se zde zastavíme u jména Pribist, tak to je spojováno s Dolním Fořtem (Pribnerovi lidé), proto se někteří historikové domnívají, že osada na území naší obce existovala již před rokem 1290. Osídlování Jesenicka i nadále pokračovalo, v pol. 13. také vznikají dvě města, a to Jeseník (před r. 1267) a Vidnava (1268). V zakládací listině vidnavského fojství se objevilo hned několik doposud neznámých vsí. Byly jimi např. Bertoldi villa prope Jawirnik (Bernartice u Javorníka), Ruffa aqua (Stará Červená voda) a další. Tato listina tak dokazuje, že již byla osídlena místa v nadmořské výšce přes 400 m. Dále dokazuje, že název "Bernartic" byl připojen k Javorníku, který v té době musel být stejně tak osídlen jako Vidnava, a musel tedy být známějším místem než Bernartice.

Následně na dvacet let zdroj informací o osídlení Jesenicka mizí. Až během dlouholetých bojů mezi biskupem Tomášem II. Zarembou (1270 – 1292) a vratislavským knížetem Jindřichem IV., který probíhal v 80. letech 13. st., máme opět informace o vsích na Jesenicku. Příčinou sváru byl nárok knížete na všechny vsi včetně vsí na Javornicku a Vidnavsku. Kníže se domníval, že si biskup přivlastnil moc osidlovat proseku (jednalo se o vyklučený pás lesa, kde bylo možné založit osadu) i bez jeho vědomí a souhlasu. Za tento čin biskup na knížete uvalil klatbu a snažil se dokázat, že tyto vsi církev držela plným právem od dob, které už nikdo nepamatuje. V roce 1284 biskup uvedl všechny vsi podle německého práva, které kníže na území otmuchovského kastelánství uchvátil. V seznamu se Uhelná ani Vilémovice neobjevují. Následně se knížeti Jindřichu IV. podařilo biskupa vyhnat do Ratiboře, ale nakonec kníže ustoupil církevnímu tlaku. K samotnému smíru došlo v r. 1287. O tři roky později kníže na smrtelné posteli dne 23. června 1290 udělil vratislavským biskupům rozsáhlé privilegium. Kníže se vzdal všech svých práv a služebnosti a ty následně převedl na církev. Tímto aktem získali vratislavští biskupové suverenitu nad celým územím… Biskup okamžitě v září 1290 získané výsady nechal potvrdit papežem Mikulášem IV. Soupis veškerých příjmů vratislavských biskupů z roku 1290 se nazýval "Liber fundationis episcopatus Vratislaviensis". Zde se poprvé objevuje obec Sorykesfoprh (Uhelná) a Wylemovici (dnes Nové Vilémovice).

Otázka zní jak naráz vzniklo 13 nových vsí. I přesto, že se dnes vznik Uhelné datuje do r. 1290, lze se domnívat, že Uhelná a další vsi tu byly již před tímto rokem, a že soupis uloupených vsí biskupem z r. 1284, je pouze náhodný a neúplný. Dále se uvádí, že v r. 1290 měla Uhelná již 20 lánů. Lze tedy usuzovat, že Uhelná mohla vzniknout už v pol. 13. st. a byla osídlena výhradně slovanským obyvatelstvem. Wylemowiczi měla 12 lánů a patřila Jindřichovi z Waldova, který vlastnil Travnou.

Zdeněk Hořava

NAŠI JUBILANTI

LEDEN

Němec Petr	68
Blajze Pavel	73
Vybíral Vítězslav	70

ÚNOR

Němcová Marie	79
Grajová Marie	78
Kašpárková Anna	73
Procházková Marie	94
Hořava Zdeněk	64
Procházková Alena	78
Lux Vlastislav	73

BŘEZEN

Říhová Jitka	77
Otrubová Miroslava	76
Ručka Vítězslav	70
Sojková Anna	76
Bučková Mária	82
Zacpálková Zdeňka	75
Staníková Lenka	68
Hybš Jaroslav	79
Procházka Ladislav	61
Kašpárek Jaromír	67
Franek Jaroslav	68
Zajíčková Marie	88

DUBEN

Surovíková Marie	67
Gajdošová Eva	73
Švančara Josef	78
Zajíček Milan	63
Bednaříková Vlasta	79
Chalabala Jaromír	71
Špičková Marie	88
Halama Jaroslav	86
Graja František	68

Gratulujeme všem jubilantům, kteří v těchto měsících oslaví svá významná výročí.
Přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti do dalších let.

NAROZENÍ OBČÁNCI

Rodičům i dětem přejeme hodně štěstí, zdraví a radosti.

ROZLOUČILI JSME SE

Pavel Blajze

Pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast

Vážené členky a členové SDH Uhelná,

rádi bychom vám touto cestou z celého srdce poděkovali za vaši neocenitelnou pomoc a podporu, kterou jste nám v naší těžké životní situaci poskytli. Velmi si vážíme nejen finančního daru, který nám pomůže překonat těžké období, ale také vaší ochoty, pomoci a péči při zajištění zázemí na hasičském plese a při přepravě invalidního vozíku. Vaše podpora pro nás znamená mnohem víc, než slova dokážou vyjádřit.

Děkujeme, že jste tu pro nás, že jste nám ukázali, jak silná může být vzájemná pomoc a solidarita. Vaše ochota a vstřícnost nám dodává sílu a naději do budoucnosti.

Michaela Galová a Milan Malaník

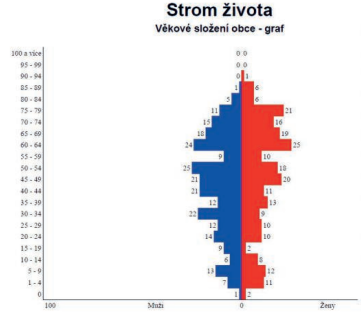

Pohyb obyvatel v r. 2024

Rok: 2024 | Počáteční stav: 481

Měsíc		Přistěhování	Narození	Odstěhování	Úmrtí	Celkem	Stav
Leden	Muži	1				1	483
	Ženy	1				1	
Únor	Muži	1		-1			482
	Ženy				-1	-1	
Březen	Muži	2		-1		1	480
	Ženy			-3		-3	
Duben	Muži		1			1	481
	Ženy						
Květen	Muži	1		-1			482
	Ženy		1			1	
Červen	Muži	1				1	483
	Ženy						
Červenec	Muži						483
	Ženy						
Srpen	Muži			-1	-1	-2	481
	Ženy						
Září	Muži			-3	-1	-4	473
	Ženy	2		-5	-1	-4	
Říjen	Muži	3				3	480
	Ženy	4				4	
Listopad	Muži	1				1	480
	Ženy	1		-2		-1	
Prosinec	Muži			-1		-1	477
	Ženy			-2		-2	
Celkem		18	2	-20	-4	-4	

Finanční příspěvek
na online realizaci tohoto periodika
včetně řešení pro jeho vydávání svépomocí
poskytuje funprint.eu

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze

www.funprint.eu

Kalendář kulturních akcí

Čtvrtek 15.5. v 18:00 – hra Na poslední chvíli, Divadlo Petra Bezruče, vstupné 400,- Kč
Pátek 16.5. od 14:00 – Zahájení Lázeňské sezóny
Pátek 16.5. od 19:00 - Strašidelná muzejní noc v Javorníku
Sobota 17.5. v 7:00 – Rychlebský maraton 2025
Čtvrtek 22.5. v 18:30 – divadelní představení Krasavci, divadlo Petra Bezruče, Jeseník, vstupné 300 – 380,- Kč
Sobota 24.5. v 14:00 – Benefice pro Jeseníky/ Rychleby LOVE: Letní kapela, literatura aj.
Sobota 24.5. ód 9:00 – bojová ukázka k 80. výročí osvobození Československa, Skorošice
Neděle 25.5. v 15:00 – Iva Bittová a duo Jedlinský v Tančírně
Neděle 25.5. v 17:00 – František Kinský a Matyáš Novák, kaple
Úterý 27.5. v 18:00 – Javornický pěvecký sbor v Tančírně
Sobota 31.5. v 19:00 – divadelní hra Baletky, KD Javorník, vstupné 100,- Kč
Neděle 1.6. od 13:00 – Dětský den v areálu domu Karla Ditterse v Javorníku
Sobota 7.6. od 10:00 – Vrbno se baví 2025
Neděle 8.6. v 15:00 – Koncert písní Rychlebských hor v Tančírně
11. až 14.6.2025 Dny Javornicka
20. – 21.6. Dny Bruntálu
Pátek 20.6. - SOS fest vol X. Jeseník
Sobota 21.6. – Rychlebská 7*20*30*40*50
Neděle 22.6. v 16:00 – Jiří Meca: kytarový Recitál. kaple
Neděle 29.6. od 11:00 – Mezinárodní folklorní a dudácký festival FOLKMÁJ v tančírně
Neděle 20.7. - Bobarďák v Tančírně - koncert pro děti i dospělé

ÚPLNÁ UZAVÍRKA SILNICE III/4535 Z DŮVODU REKONSTRUKCE MOSTU PŘES LÁNSKÝ POTOK

Z důvodu stavebních prací na rekonstrukci mostu dojde v termínu od 12. 5. 2025 do 26. 7. 2025 k úplné uzavírce silnice III/4535 v místě mostu ev. č. 4535-1 přes Lánský potok v obci Uhelná.

Uzavřeným úsekem je vedena linka VLD v závazku Olomouckého kraje 950125 dopravce ARRIVA autobusy a.s.

Bližší informace o uzavírce naleznete zde: https://www.idsok.cz/vyluky/uplna-uzavirka-silnice-iii-4535-v-obci-uhelna/.

Upozorňujeme, že autobus se bude otáčet 2x denně u hospody na Pelnáři. Objízdná trasa směr Nové Vilémovice je kolem domu Pionýr z.s. Brno a spodní vodárny. Dbejte prosím zvýšené opatrnosti.

KOORDINÁTOR INTEGROVANÉHO DOPRAVNÍHO SYSTÉMU OLOMOUCKÉHO KRAJE

Přepravní opatření

Čekání mezi linkovými spoji a kyvadlem 12. 5. – 26. 7. 2025

Ve dnech 12. 5. – 26. 7. 2025 bude uzavřena silnice III/4535 v místě mostu ev.č. 4535-1.

Čekání v zast. Uhelná,ObÚ VLD na kyvadlo 12. 5. – 26. 7. 2025

Linka	Spoj	Směr	Čas odjezdu BUS	TČ	Vyčká	Čas příjezdu kyvadla
120	26	Jeseník	16:38	20	5 min	16:37
125	7	Javorník	7:30	22	vždy	7:30
125	17	Javorník	16:37	22	vždy	16:37

Čekání v zast. Uhelná,ObÚ kyvadlo na VLD 12. 5. – 26. 7. 2025

Čas odjezdu kyvadla	Vyčká	Na linku	Čas příjezdu BUS	Ze směru
7:10	vždy	125	7:10	z Javorníku
16:19	vždy	125	16:17	z Javorníku
16:19	10 min	120	16:18	z Jeseníku

Uhelňáček,
periodický tisk územně samosprávného celku vydává 5x za rok v nákladu 250 ks
Obec Uhelná, č. p. 163, 790 68 Uhelná, IČO 00636053, MK ČR E 10035.
Redakční a grafické zpracování: Bc. Hořava Zdeněk. Korektura: Mgr. Markéta Lyková
Kontakt: 584 433 022, uhelna@uhelna.cz, www.uhelna.cz.

Realizace: funprint.eu